

Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti

z10. ledna 2023

Obce napsaly ministrům: splňte sliby!

Platforma proti hlubinnému úložišti poslala otevřený dopis premiérovi Petrovi Fialovi a všem ministryním a ministrům jeho vlády [v příloze]. Na programu jednání vlády ve středu 11. ledna je totiž hned několik bodů, které na dlouhou dobu předurčí, jak se bude vyvíjet budoucí spolupráce mezi státem a dotčenými obecními samosprávami. V první řadě je to „Návrh zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu“ [1]. Platforma požádala o jeho zásadní přepracování, protože v předložené podobě nemůže zajistit respektování zájmů obcí a jejich občanů, jak je požaduje i nový atomový zákon [2]. Upozornila ministry také na riziko zkrácení času na geologické průzkumy a výběr finální lokality pro úložiště již v roce 2028, které navrhuje Správa úložišť radioaktivních odpadů [3].

Vládě Platforma připomněla její vlastní programové prohlášení: „Posílíme práva dotčených obcí při případném rozhodování o umístění hlubinného úložiště. Budeme vyhodnocovat i jiná řešení, než je konečné umístění hlubinného úložiště v ČR.“, které navázalo na předvolební sliby. K dopisu pak připojila právní analýzu zpracovanou pro Platformu proti hlubinnému úložišti, která se věnuje nejen posouzení návrhu zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu, ale také finské právní úpravě a její dobré praxi [4]. Spolurozhodování samospráv je princip běžně používaný v mnoha demokraticky vyspělých zemích a rozhodně pak v těch, kde již pokročili v povolování úložiště, jako je právě Finsko. V České republice představitelé obcí reálně nemají příliš možností, jak obhajovat zájmy svých občanů při hledání místa pro úložiště.

Do vlády má jít návrh zákona v rozporu se stanoviskem Svazu měst a obcí ČR, jehož připomínky hájící zájmy obecních samospráv ministerstvo odmítlo akceptovat [1].

Ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela na setkání se starosty dotčených obcí 6. prosince oznámil, že do zákona nechá doplnit podmínku souhlasu obou komor Parlamentu s výběrem lokality pro úložiště. Tato změna však potřebné posílení práv obcí nepřináší a návrh zákona tak, jak je zveřejněn v databázi připravované legislativy, ani nic takového neobsahuje [1].

Antonín Seknička, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti řekl:

„Projednávaný zákon, který je podmínkou přípravy a stavby hlubinného úložiště, nemůžeme brát jako posílení pozice obcí v procesu spolurozhodování. Připomínky obecních samospráv, kterých se hlavně týká, nebyly respektovány a zákon byl raději založen a na více než rok zapomenut. Přijmout jej v této podobě, v časové tísní, a jen aby byl, je chyba. Nabízíme pomoc při jeho přepracování.“

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Antonín Seknička, místostarosta obce Cejle

tel.: 733 309 796, e-mail: mistostarosta@cejle.cz

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 52 členů (35 obcí a měst a 17 spolků) za účelem **prosazení** změny v přístupu státu k nakládání s vyhořelým jaderným palivem a dalšími radioaktivními odpady, který se nebude omezovat jen na hlubinné úložiště. Platforma dále prosazuje, aby **rozhodnutí o výběru lokality** pro případné ukládání bylo **podmíněno předchozím souhlasem dotčených obcí**. www.platformaprotiulozisti.cz

Další informace může poskytnout:

Antonín Seknička, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti a místostarosta obce Cejle
tel.: 733 309 796, e-mail: mistostarosta@cejle.cz

V příloze:

Otevřený dopis premiérovi České vlády Petrovi Fialovi

Poznámky:

[1] Návrh zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu - <https://www.odok.cz/portal/veklep/material/ALBSC3KE3SYG/>

[2] Atomový zákon č. 263/2016 Sb., par. 108 odst. (4): „*Postup při stanovení průzkumného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech, postup při stanovení chráněného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech, postup při povolování provozování úložiště radioaktivního odpadu a postup, jak zajistit respektování zájmů obcí, kterým náleží příspěvek z jaderného účtu dle § 117 odst. 1, a jejich občanů v těchto procesech, stanoví zvláštní zákon.*“.

[3] Vyhodnocení vlivu Nařízení Komise o Taxonomii EU pro oblast jaderné energetiky do systému nakládání s radioaktivním odpadem v ČR, bod jednání vlády č. 9/23

[4] Právní analýza návrhu zákona o hlubinném úložišti, Doucha Šíkola advokáti s.r.o., březen 2022 - <http://www.nechcemeuloziste.cz/cs/dokumenty/odborne-studie/pravni-analyza-navrhu-zakona-o-hlubinnem-ulozisti.html>

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Antonín Seknička, místostarosta obce Cejle

tel.: 733 309 796, e-mail: mistostarosta@cejle.cz